Teichmeyer
Basilius
Valentinus

N
VII
8/18

4
N vii j 50865/B
96158 c
DR. ERNST DARMSTAEDTER
No. 1438
COLLECTION
5 1/2 -

MEDICAE FACVLTATIS DECANI

HERMANNI FRIDERICI TEICHMEYERI

HEREDITARII IN CAMSDORF ET WENIGEN-IENA
PHIL. ET MED. DOCT. ANAT. CHIRVRG. ET BOTAN. P. P. ORD.
SERENISS. SAXON. DVC. VINAR. ET ISENAC. CONSIL. AVL.
ARCHIATRI ET PHYSICI ACAD. IMPER. LEOPOLD. CAROL.
ET SOC. SCIENT. REG. BORVSS. SODAL.

PROGRAMMA INVITATORIVM
DE

RHYTHMIS BASILII VALENTINI

DECIMVM SEPTIMVM

DISSERTATIONI INAVGVRALI
DE

MELANCHOLIA ATTONITA RARO LITTERATORVM AFFECTV

DIE VII. OCTOBR. M DCC XXXXI. HABENDAE
PRAEMISSVM.

IENAE DIE DOMINICA XVIII. POST TRINIT.

LITTERIS RITTERIANIS.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

PHILALETHA, uti in programmate decimo ſexto indicavimus, proponit tecte modum parandi regulum antimonii martialem, Chemicis alias ſatis notum. Sub dracone enim igneo * intel-

* Chemicorum mos eſt obſcure loqui et per parabolas; hinc PHILALETHA non tantum cap. VII. martem vocat draconem, et quidem igneum, ſed et cap. II. eum dicit draconem babylonienſem, item leonem viridem. Sic verba ſonant; *Diſce, quae ſint dianae columbae, quae leonem mulcendo vincunt, leonem, inquam, viridem, qui revera eſt draco babylonienſis, veneno ſuo cuncta interimens.* In eodem cap. II. et cap. VIIII. martem vocat ſerpentem, qui Cadmi ſocios, item, qui Cadmum ipſum, caeteris robuſtiorem voravit. SENDIVOGIVS in *novo ſuo lumine* huncce draconem atque ſerpentem expreſſis verbis metallum vocat, inquiens *tractatu nono p. 32. Propterea unum datur metallum, quod habet potentiam alia conſumendi, et eſt fere ut aqua eorum, et fere mater, unica tantum res humidum radicale, ſolis videlicet et lunae, reſiſtit ei, et melioratur per illud, ſed ut detegam, chalybs vocatur.* Quod Cadmus ſit ferrum vel chalybs, de eo non dubitandum. Quippe Cadmus primus fuit metallarius, qui primus ferrum ex

intelligit martem, qui in hoc labore ad partes quatuor reci-

ex mineris vel venis metallicis extraxit, et, ſi augurari licet, fuit Tubalcain, quem ſcriptura ſacra metalli foſſorem vocat: *den Meiſter in allerhand Ertzten und Eiſen.* Dn. de LOEHNEYS *im gründlichen und ausführlichem Bericht von Bergwercken pag. 68.* cum quaeſtionem movet, quis inventor ſit artis fuſoriae, eamdem Cadmo tribuit. Et hinc ſequi videtur, nil niſi ipſum ferrum ſub Cadmo indicari; id quod exinde confirmatur, quia in metallorum fuſionibus ſulphura arſenicalia copioſe in igne ſeparantur, ſanitati operariorum maxime damnoſa.

Mars vocatur draco igneus. Ignis eſt ſulphur, hoc draconis ſulphur eſt volatile metallicum, ad fixitatem tamen iterum inclinans. Ipſe PHILALETHA cap. 3. hocce ſulphur ignem vocat infernalem, inquiens: *Chalybs noſter eſt operis noſtri vera clavis, ſine quo ignis lampadis nulla arte poteſt accendi, eſt auri minera, ſpiritus prae cunctis valde purus. Eſt ignis infernalis ſecretus, in ſuo genere ſumme volatilis, mundi miraculum, virtutum ſuperiorum et inferiorum ſyſtema.* RAYMVNDVS LVLLVS in *ſuo codicillo cap. 55.* de hoc igne verba faciens triplicem indicavit eumdem, naturalem nempe, innaturalem et contranaturalem, hoc eſt, triplex ſulphur. Simile quid fecit *autor arcani hermetici canone 93.*

Hic draco igneus in ventre ſuo chalybem occultat magicum. Haec locutio eſt HERMETIS, qui in *tabula ſmaragdina* inquit: *Pater eius eſt ſol, mater eius eſt luna: portavit illud ventus in ventre ſuo.* Indicauit autor ſulphur martis in interioribus martis deliteſcens, quod omnia conſumit, et hoc ſulphur latitat in terra martis. Hinc SENDIVOGIVS in *dialogo de ſulphure* affirmat, quod in duriſſimis carceribus detineatur; et PHILALETHA *in enunciatione methodica trium Geberi medicinarum p. 54.* inquit, quod ſit fumus, quia hic fumus ſive nebula et ventus ſine dubio eſt chalybs SENDIVOGII et veterum philoſophorum. Deliteſcit vero hic fumus in ſcoriis partim, quae ſcoriae a SENDIVOGIO radii ſolis vocantur, a GEBERO et PHILALETHA utiliſſimum ſuperfluum, et a PARACELSO

et SVCH-

recipiendus eſt; ſub magnete vero, ** cuius partes novem adhibentur, antimonium venit intelligendum. Haec enim ſi intime miſcentur in igne, quod fit fuſione, in qua omnia fluere debent ad inſtar aquae mineralis, ſpuma ſive ſcoriae ſupernatant & regulus fundum petit.

et SVCHTENIO cinis. Notatu caeterum digna ſunt et verba PHILALETHAE, quae habet in *tractatu de metallorum metamorphoſi* cap. VII. p. 45. Sic vero ſonant: *Sperma metallorum ſub denſiſſimis convallibus clauditur nulliſque cedit viribus, ſed ſolummodo arte ſagaci manifeſtatur.* Conſentit et AVTOR ARCANI HERMETICI p. 10. canone XVIII. quando inquit: *Corpora perfecta ſemine perfectiori praedita ſunt: ſub* DVRO *itaque perfectorum metallorum* CORTICE *latet perfectum ſemen, quod qui novit reſolutione philoſophica eruere, regiam viam ingreſſus eſt.*

** Magnes eſt antimonium, quod magnetice attrahendo in ſe recipit ferri ſulphur, vel quintam eſſentiam, ſive animam igneam, eamque arctiſſime cuſtodit.

Dudum diſputatum fuit inter Chemicos, an in praeparatione reguli a marte quid miſceatur cum antimonio. Multi dantur, qui hoc negantes defendunt, regulum nihil aliud eſſe, quam antimonium depuratum, quod nihil de marte in ſe contineat, idque probare cupiunt, quia regulus depuratiſſimus, cum nitro et tartaro mixtus, totus, igne mediante, in niveum calcem ſive in antimonium diaphoreticum aut ceruſſam antimonii permutetur. Sed haec ratio non eſt ſufficiens, regulus enim ſimplex enormes in minima doſi poſſidet vires emeticas, id quod vina emetica probant, regulus vero antimonii martialis a marte alteratus amplius non ita emeticus eſt, quia mars arſenicum antimonii quoad maximam partem mutavit et edulcoravit, id quod a ſolo tartaro et nitro, cum antimonio mixtis nunquam fieri poteſt.

Plura iam addere ſpatium, curriculo vitae clariſſimi artis ſalutaris Candidati deſtinatum, prohibet. Lucem vero primam

IOHANNES IACOBVS MVLLERVS

adſpexit menſe Sept. Anno M DCC XX. Arlesriedae in territorio L. C. I. Memmingenſis, natus parentibus honeſtiſſimis, patre nempe Plurimum Reverendo, PANCRATIO MVLLERO, paſtore Laubenſi meritiſſimo, matre vero, virtutibus omnibus conſpicua, MAGDALENA, nata *Lieben*. Hi ut commodo filii conſulerent futuro, eundem in lyceum, quod Memmingae floret, miſerunt, in quo *Elmerum*, agnatum, *Kleiberum* et *Geigerum*, viros clariſſimos et doctiſſimos praeceptores habuit fideliſſimos. Poſtquam in hoc ad tertiam perveniſſet claſſem, ſyntaxeosque principia imbibiſſet, ratum habuerunt parentes, nobiliſſimum candidatum informationi laudati *Geigeri* committere, qui eumdem omnibus iſtis artibus, quibus ad altiora ſtudia adoleſcentum animi praeparari ſolent, imbuere ſtuduit. Et ne academiam ſtudii, cui dicatus, medici, plane ignarus adiret, inſtitutionibus privatis eum commiſerunt VIRI experientiſſimi EHRHARTI, phyſici Memmingenſis meritiſſimi. Ex ore huius VIRI anatomiam theoreticam et practicam, botanicam, materiam medicam, phyſicam, chemiam, phyſiologiam, pathologiam et ſemioticam audivit, aliaque beneficia ab eodem in ſe collata eſſe teſtatur. Vtrumque grata mente palam agnoſcit. Hiſce vero

iam

iam inſtructus doctrinis parentum iuſſu noſtram Muſarum ſedem Anno M DCC XXXVIII. adiit et d. 2. Octobr. a b. IOAN. IAC. SYRBIO, t. t. Prorectore, in academicorum civium numerum receptus eſt. Hic loci logicas recitationes b. M. CORVINI et clariſſimi adjuncti MVLLERI, Vinarienſis, audivit et in matheſi pura et adplicata praeceptorem habuit Summe Rev. WIDEBVRGIVM. Medicas quod attinet ſcholas, illuſtr. HILSCHERVM, prorectorem magnificum, phyſiologiam docentem, et collegium pathologico-ſemioticum aperientem audivit ac exercitio diſputatorio interfuit privatim, publicasque eiusdem lectiones, de methodo praeſcribendi formulas et phyſiologia habitas frequentavit. Venerabilem facultatis medicae ſeniorem, illuſtrem WEDELIVM veneratur praeceptorem privatum in methodo præſcribendi formulas, publicum vero, tabulas pathologico-therapeuticas et methodum medendi explicantem. Illuſtr. HAMBERGERI lectionibus, in phyſicam, phyſiologiam, anatomiam, pathologiam, ſemioticam, chemiam methodumque medendi inſtitutis interfuit. Excell. quoque KALTSCHMIDIVM, chirurgiam et materiam medicam illuſtrantem, auſcultavit, eiusdemque operationibus interfuit chirurgicis. Nec meas tandem recitationes, in phyſicam experimentalem, materiam medicam, botanicam ſuſceptas, neglexit, ſed ſedulo frequentavit, duabusque ſectionibus cadaverum vtriusque ſexus interfuit publicis. Tandem collegium practicum et caſuale, D. D. TANNEBERGERO duce, finem impoſuit ſtudio medico.

Rite

Rite ſic ſtudiorum curſu abſoluto adiit facultatem noſtram medicam, atque ab eadem, uti par eſt, petiit, ut honoribus medicinae ſummis condecoraretur. Albo candidatorum inſertus et ad conſueta examina admiſſus, cuilibet noſtrum ſatisfecit. Nil itaque reſtat, quam ut diſſertatio inauguralis de *melancholia attonita raro litteratorum affectu* ſub meo praeſidio ventiletur.

Ad hunc actum vero ſolemnem Prorectorem magnificum, illuſtriſſimos S. R. I comites, academiae proceres omnium ordinum excellentiſſimos, hoſpites honoratiſſimos et generoſiſſimam nobiliſſimamque ſtudioſorum coronam perofficioſe et benevole collegii medici nomine invito. P. P. Ienae die dominica XVIII. poſt Trinit. MDCCXXXXI.

L. S.